

**NUORISOTUTKIMUSSEURA RY.
NUORISOTUTKIMUSVERKOSTO**

NUORISOTUTKIMUSSEURAN TOIMINTAKERTOMUS 2013

Sisältö

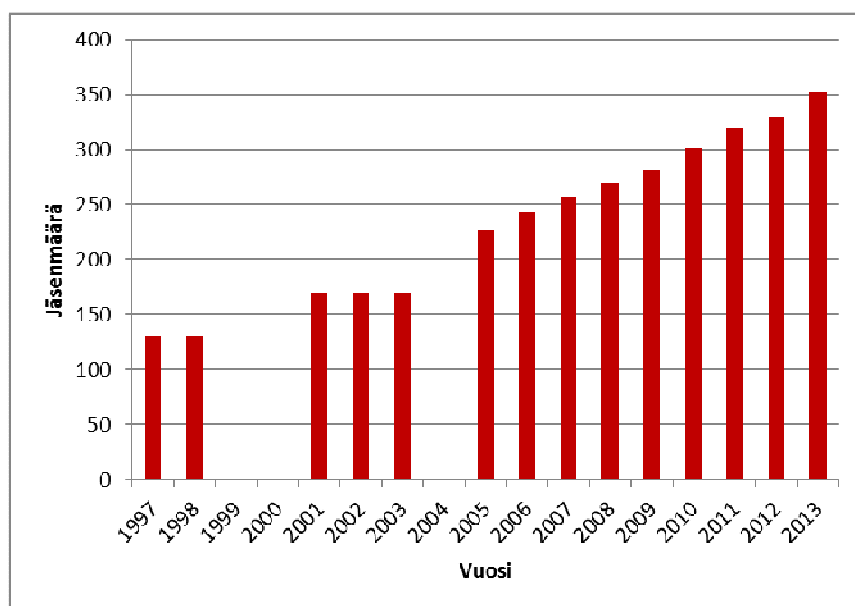
1. TOIMINNAN PAINOPISTEET 2013	3
1.1. Tieteellinen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen.....	4
1.2. Organisaation kehittäminen	5
2. ORGANISAATIO	7
2.1. Henkilöstö ja toimitilat	7
2.2. Hallitus	7
2.3. Talous.....	8
3. TUTKIMUS.....	10
3.1. Monikenttäiset yhteistyöverkostot.....	10
3.2. Nuorisotutkimusverkoston säännöllinen tiedonkeruu.....	10
3.3. Sukupolvisuhteet ja elämäntilanne.....	11
3.4. Nuorisotyön ja -toiminnan tutkiva kehittäminen.....	13
3.5. Nuorisotutkimus ja vähemmistökyselemykset.....	16
3.6. Nuorisotutkimuksen globaali vastuu	17
3.7. Nuoret ja liikunta	18
3.8. Nuoriso- ja mediatutkimuksen risteykset.....	19
3.9. Nuorisotutkimuksen opinnäytetyöpalkinnot	20
4. JULKAISUT	21
4.1. Nuorisotutkimusverkoston julkaisusarja	21
4.2. Nuorisotutkimus-lehti.....	22
4.3. Kommentti – nuorisotutkimuksen verkkokanava	23
5. KOULUTUS- JA OPETUSYHTEISTYÖ	24
5.1. Koulutus- ja opetusyhteistyö yliopistojen kanssa	24
5.2. Muu koulutus- ja opetusyhteistyö.....	24
6. SEMINAARITOIMINTA	25
6.1. NUORI2013	25
6.2. Nuorisotutkimuspäivät 6.11.	25
6.3. Avoimet tutkijaseminaarit	26
6.4. Muut seminaarit ja keskustelutilaisuudet	26
6.5. Seminaaritoiminta ulkomailla.....	29
7. VIESTINTÄ.....	31
7.1. Työyhteisön sisäinen viestintä.....	31
7.2. Jäsenviestintä.....	31
7.3. Ulkoinen viestintä	31
7.4. Lausunnot, kannanotot ja tiedotteet	32

1. TOIMINNAN PAINOPISTEET 2013

Nuorisotutkimusseura ry on vuonna 1988 rekisteröity tieteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää monitieteistä nuorisotutkimusta Suomessa. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys edistää nuorisotutkijoiden, yliopistojen, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja nuorisotutkimuksesta kiinnostuneiden yhteisöjen välistä yhteistoimintaa kansallisesti ja kansainvälisesti, tekee aloitteita nuorisotutkimuksen edistämiseksi, järjestää tieteellisiä seminaareja ja muita tapahtumia sekä harjoittaa alaansa liittyvää tutkimus-, tiedotus- ja julkaisutoimintaa.

Nuorisotutkimusseuran jäseniksi voivat liittyä nuorisoa tai nuoruutta tutkineet tai tutkimuksesta kiinnostuneet henkilöt. Jäsenet ovat pääasiassa eri tieteenalojen edustajia ympäri Suomea. Vuoden 2013 lopussa Nuorisotutkimusseuralla oli 352 jäsentä jäsenmäärän ollessa jatkuvassa kasvussa.

Kuvio 1. Nuorisotutkimusseuran jäsenmäärän kehitys 1997–2013 (Tiedot puuttuvat vuosien 1999–2000 ja 2004 osalta.)

Nuorisotutkimusseura toteuttaa tutkimustoimintaa Nuorisotutkimusverkoston kautta. Nuorisotutkimusverkoston tavoitteet ovat sekä tiedepoliittisessa että nuorisopoliittisessa vaikuttamistyössä. Verkosto tuottaa laadukasta akateemista tutkimusta sekä vaikuttaa tutkimuksillaan yhteiskuntapolitiikkaan ja nuorisotyön kehittämiseen. Nuorisotutkimusverkoston yhteistyöverkostot ovat monikenttäiset: verkostossa tehdään tutkimusta yhteistyössä eri tutkimuslaitosten, yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, tieteellisten seurojen sekä nuorisotyön ja -politiikan ammattilaisten kanssa niin kansallisilla kuin kansainvälisilläkin areenoilla.

1.1. Tieteellinen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Nuorisotutkimusseuran ja -verkoston toiminnassa yhdistyvät akateemiset ja yhteiskunnalliset painotukset. Kokonaisvaltaisena tavoitteena on edistää ja toteuttaa monipuolista, tieteidenvälistä tutkimusta yhtäältä nuorten elämää kehystävistä yhteiskunnallisista jaoista, toisaalta nuorten ja heidän kanssaan toimivien aikuisten arkikokemuksista ja -käytännöistä. Vuonna 2013 tämä tiedonpoliittinen kokonaistavoite kääntyi kuudeksi strategiseksi painopistealueeksi:

Sukupolvisuhteet ja elämäntilanne

Nuorisotutkimusverkoston tutkimuksellinen ja yhteiskunnallinen toiminta kohdisti katseensa myös vuonna 2013 sukupolvisuhteisiin ja elämäntilanteen teemoihin. Sukupolvinäkökulman kautta Nuorisotutkimusverkosto otti kantaa paitsi nuorten ja nuoruuden sukupolviin, myös laajemmin kysymyksiin ylisukupolvisuudesta, sukupolvien institutionaalisista kohtaamisista sekä elämäntilanteen siirtymistä lapsuuden, nuoruuden ja aikuisuuden jännitteissä. Tieteellisiin ja yhteiskunnallisiin sukupolvikeskusteluihin tuotiin vahva nuorison ja nuoruuden näkökulma.

Nuorisotyön ja -toiminnan tutkiva kehittäminen

Tutkivan kehittämisen tradition vahvistamista jatkettiin vuonna 2013. Tutkijat tekevät dialogista yhteistyötä nuorisotyön ammattilaisten ja muiden nuorten parissa työskentelevien monialaisten toimijoiden kanssa. Tämä vaatii ennakkoluulotonta otetta ja moniroolista orientaatiota niin tutkijoilta kuin kentän toimijoiltakin, minkä vuoksi myös vuoden 2013 aikana on kiinnitetty erityistä huomiota kehittävän tutkimuksen metodologisiin ja tutkimuseettisiin seikkoihin.

Nuorisotutkimus ja vähemmistökyseymykset

Ajankohtaiset haasteet eriarvoisuuden ja yhdenvertaisuuden tulkinnoissa ja toteutumisessa vaativat nuorisotutkimukselta sekä yleiskatsauksellista otetta että erityistä sensitiivisyyttä vähemmistökyseymyksiä ja -ryhmiä kohtaan. Monikulttuurisuuden teemat ja kysymyksenasettelut ovat olleet Nuorisotutkimusverkoston tutkimuksissa vahvasti läsnä sen perustamisesta lähtien. Vuoden 2013 aikana on tutkittu ensimmäistä kertaa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien nuorten hyvinvointikokemuksia laaja-alaisen kyselyn avulla. Tutkimus on Suomessa uusi avaus, ja se jatkuu vuonna 2014 laadullisella osiolla.

Nuorisotutkimuksen globaali vastuu

Vuonna 2013 on jatkettu tutkimustoiminnan vahvistamista kansainvälisesti monikenttäiseksi. Tutkimushankkeisiin on nivottu mukaan globaali näkökulma, tarkoittipa se käsitteiden ja tutkimuskysymysten valintaa tai konkreettista vertailevaa hankeyhteistyötä. Lisäksi on vahvistettu nuorisotutkimuksen globaalia vuoropuhelua olemalla aloitteellisia sekä tutkimusyhteistyön että tutkijavaihtojen ja julkaisuyhteistyön merkeissä. Erityistä huomiota on kiinnitetty myös soveltavan

tutkimuksen ylläpidon lähtökohtien ja käytäntöjen vahvistamiseen mm. nuorisotyön tutkimisen teemoissa.

Nuorisotutkimuksen uudet avaukset

Nuorisotutkimusverkoston tutkimushankkeet ovat pyrkineet laajentamaan tieteidenvälistä nuorisotutkimuksen kenttää sekä teoreettisesti, metodologisesti että empiirisesti. Uusia avauksia on tehty mm. kriminologiseen tutkimukseen, kehitysmaatutkimukseen ja mediatutkimukseen. Lisäksi tutkimuksissa on koeteltu perinteisen tieteellisen tietämisen tapoja hakeutumalla vuoropuheluun taiteen kentän kanssa. Tiimietnografian ja muiden tutkijayhteisöjen keinojen soveltaminen on vahvistanut tieteidenvälistä dialogia, myös menetelmällisesti. Tutkimushankkeet kurottautuivat myös niille institutionaalisille kentille, joissa nuorisotutkimuksellinen tieto on perinteisesti ollut sivuroolissa (mm. liikuntatoiminta ja -politiikka).

Nuorisotutkimuksen tieteellisen aseman vahvistaminen

Nuorisotutkimuksen tieteellisen aseman vahvistaminen on Nuorisotutkimusseuran keskeinen tehtävä. Vuonna 2013 tehtävää on toteutettu monin tavoin: Nuorisotutkimusseura on osallistunut aktiivisesti julkaisufoorumi-hankkeeseen monitieteisen nuorisotutkimuksen aseman vahvistamiseksi tieteellisen julkaisemisen kentillä. Seuran varapuheenjohtaja, Tampereen yliopiston nuorisotutkimuksen professori Päivi Honkatukia valittiin vuonna 2013 julkaisufoorumien arviointipaneeli 17:n jäseneksi. Lisäksi on vahvistettu tutkimus-, opetus- ja koulutusyhteistyötä Tampereen yliopiston nuorisotyön ja nuorisotutkimuksen maisteriohjelman kanssa sekä käynnistetty yhteistyötä systematisoivat neuvottelut Helsingin yliopiston sosiaalitieteiden laitoksen kanssa. Nuorisotutkimusseura on käynyt aktiivista vuoropuhelua muiden Tieteellisten seurain valtuuskunnan jäsenseurojen kanssa erityisesti tieteidenvälisen yhteistyön kehittämiseksi. Nuorisotutkimusseuran hallituksen jäsen (2013), Timo Harrikari, on ollut Tieteellisten seurain valtuuskunnan hallituksen jäsen, mikä on vahvistanut yhteistyömahdollisuuksia muiden tieteellisten seurojen kanssa.

1.2. Organisaation kehittäminen

Vuoden 2013 aikana mittava tiedepoliittinen kehittämistyö on liittynyt Nuorisotutkimusverkoston tutkimustoiminnan määräaikaisen projektirakenteen muuntamiseksi vakaammalle pohjalle nykyisessä verkosto-organisaation kehityksessä. Kyse on paitsi pitkäjänteisestä nuorisotutkimuksen kehittämistyöstä, laadusta ja relevanssista, myös tutkijan ammatin arvostuksesta, tutkijaurien tukemisesta ja oikeudellisista kysymyksistä. Valmistelutyötä on tehty perusteellisesti vuodesta 2011 lähtien yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) ja Nuorisotutkimusseuran hallituksen sekä sen nimeämien työryhmien kanssa. Kolmea toistaiseksi voimassa olevaa tutkijatehtävää koskeva avoin haku avattiin 1.10.2014 ja haku päättyi 8.11.2014. Hakemuksia vastaanotettiin 65, joista 52 oli hakukelpoisia. Hallitus nimesi arviointiprosessin toteuttamiseksi arviointiraadin, johon kuului kolme ulkopuolista arvioijaa sekä Nuorisotutkimusverkoston tutkimusjohtaja ja tutkimusprofessori. Arviointityö jatkui vuoden 2014 puolelle.

Nuorisotutkimusseuran vuoden 2011 lopussa hyväksytyt johtosääntö on selkiyttänyt Nuorisotutkimusseuran luottamustoimisten asiantuntijoiden ja työntekijöiden välistä työnjakoa. Nuorisotutkimusseuran hallituksen roolia tiedepolitiikan aktiivisena edistäjänä on pyritty vahvistamaan operationaalisen vastuun ollessa aiempaa selkeämmin seuran toimihenkilöillä.

Taloushallinnon kokonaisuutta – kuten työnjakoa ja talousseurantaa – on kehitetty edelleen verkosto-organisaation rakenteen ja toimintamuotojen tukemiseksi. Talousohjesääntöä valmisteltiin vuoden 2013 aikana siten, että se osaltaan vahvistaisi Nuorisotutkimusseuran toimintaa ja sen läpinäkyvyyttä. Vuoden 2013 aikana on siirretty laskutus sähköiseen Netvisor-järjestelmään.

Toimintavuonna Nuorisotutkimusseuralle hyväksyttiin uusina asiakirjoina arkistonmuodostussuunnitelma sekä yhteistoimintasuunnitelma.

2. ORGANISAATIO

2.1. Henkilöstö ja toimitilat

Nuorisotutkimusseuran henkilöstöön kuului vuoden 2013 lopussa kahdeksan hallinnollista työntekijää Helsingin toimistolla sekä 20 tutkijaa Helsingissä ja eri puolilla Suomea.

Vuonna 2013 toimistolla työskentelivät:

- Tutkimusjohtaja Leena Suurpää
- Hallintopäällikkö Minna Laasala
- Erikoissuunnittelijan sijainen Antti-Ville Kärjä 1.5.–31.12. (tehtävän vakituinen haltija Kaisa Vehkalahti oli toimivapaalla vuoden 2013 ajan)
- Toimitussihteeri Tanja Konttinen
- Julkaisupäällikkö Vappu Helmisaari
- Järjestösihteeri Sarianne Karikko 25.1. asti, jonka jälkeen hänen vanhempainvapaan sijaisenaan 1.3.–31.12. Riikka Taavetti
- Toimistosihteeri Heta Kämäräinen

Tutkijat esitellään erikseen tutkimushankkeiden esittelyluvussa 3. Nuorisotutkimusverkostossa työskenteli myös korkeakouluharjoittelija tutkimusavustajana sekä avustajana erilaisissa hallinnollisissa tehtävissä (Minna Kietäväinen 1.8.–30.9).

Nuorisotutkimusseuran toimisto sijaitsi Nuorisoyhteistyö Allianssi ry:n vuokralaisena Allianssi-talossa Itä-Pasilassa (os. Asemapäällikönkatu 1, 00520 Helsinki). Lisäksi seura oli vuokrannut tiloja Nilsiäkatu 11:sta (Artlab) tutkijoiden työhuoneiksi. Nuorisotutkimusseuran tutkijoita työskenteli näiden toimipisteiden lisäksi verkostomaisesti ympäri Suomea. Seuran tiloissa työskenteli myös muutamia tutkijoita alivuokrasopimuksilla.

2.2. Hallitus

Nuorisotutkimusseuran asioita hoitaa hallitus, johon kuuluvat syyskokouksessa valitut puheenjohtaja ja 6–10 varsinaista jäsentä sekä vastaava määrä henkilökohtaisia varajäseniä.

Seuran hallitus kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa, minkä lisäksi järjestettiin kaksi sähköpostikokousta. Vuoden ensimmäisen kokouksen yhteydessä 5.3. järjestettiin koulutusseminaari hallituksen uusien jäsenten perehdytystä varten.

Seuran puheenjohtajana toimi vuonna 2013 Merja Kylmäkoski. Muut hallituksen jäsenet olivat (henkilökohtainen varajäsen suluissa) Anne-Mari Souto (Jussi Ronkainen), Päivi Honkatukia (Tarja Pösö), Kari Paakkunainen (Minna Autio), Petri Paju (Elna Hirvonen), Mirja Määttä (Martti Muukkonen), Sini

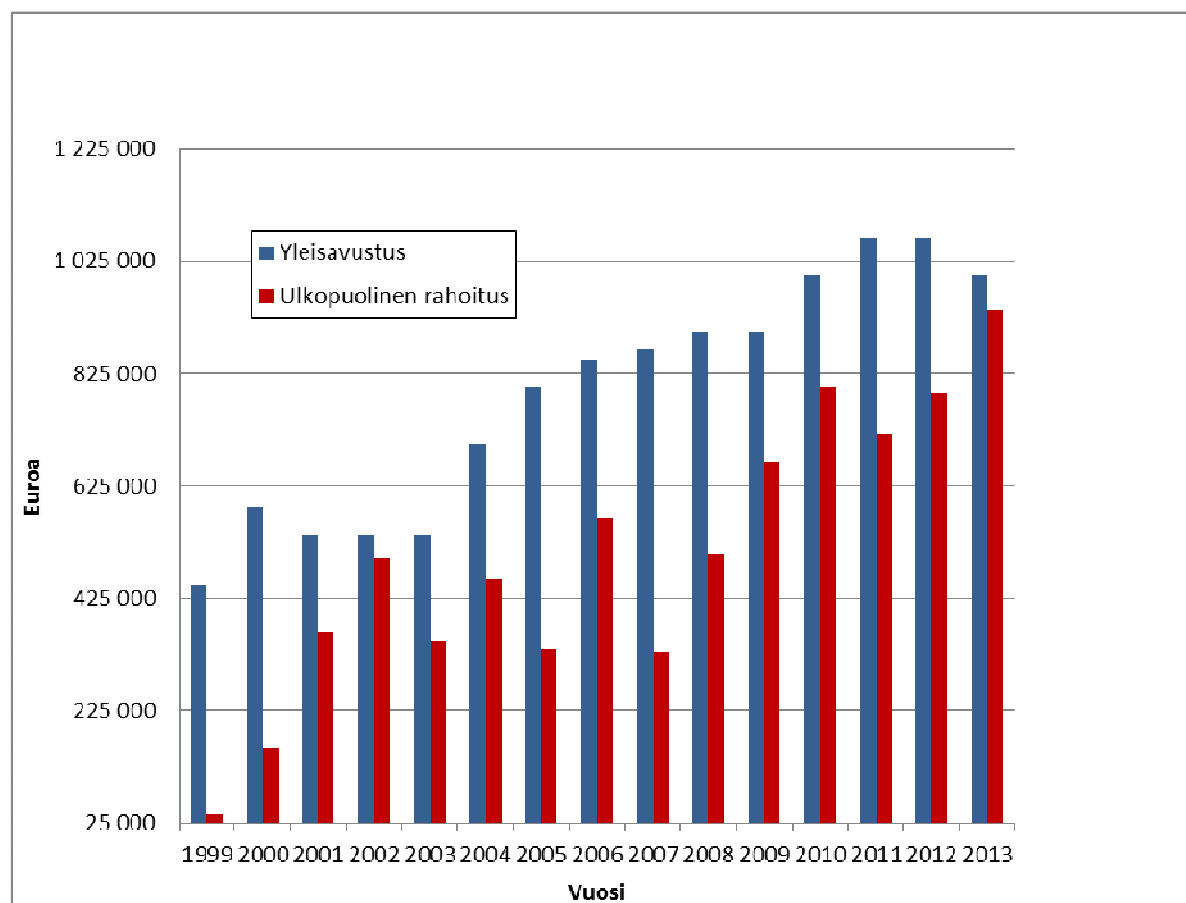

Perho (Sinikka Aapola-Kari), Timo Harrikari (Jaana Lähteenmaa) ja Pia Lundbom (Anneli Pohjola).
Varapuheenjohtajana toimi Päivi Honkatukia.

Seuran kevätkokous järjestettiin 14.5. ja syyskokous 10.12.

2.3. Talous

Nuorisotutkimusseura ry on voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhdistys, joka saa rahoituksestaan suurimman osan opetus- ja kulttuuriministeriöstä valtionavustuksena. Ulkopuolisen projektirahoituksen suhteellinen osuus on kasvanut edellisistä vuosista. Merkittävimpiä ulkopuolisia rahoittajia olivat vuonna 2013 Suomen Akatemia, opetus- ja kulttuuriministeriön liikunta- ja kulttuuriyksiköt, Helsingin Sanomain Säätiö sekä Euroopan unioni.

Kuvio 2. Nuorisotutkimusverkoston rahoitusrakenteen kehitys 1999–2013.

Nuorisotutkimusseuran kokonaismenot vuonna 2013 olivat 1 947 853,85 euroa. Tilikauden tulos oli 133 743,56 euroa ylijäämäinen. Nuorisotutkimusseuran pääasiallinen rahoitus vuonna 2013 (noin 50 %)

saatiin valtion budjetissa nuorisotutkimukselle varatusta momentista. Loput tulot koostuivat jäsenmaksuista, julkaisutuloista ja projektikohtaisesti haettavista avustuksista. Jäsenmaksuja saatiin vuonna 2013 yhteensä 7 668,12 euroa, julkaisutuloja 31 094,86 euroa, tilausmaksuja 19 800,90 euroa ja muita tuottoja 7 360,87 euroa.

Tilikauden suurimmat menoerät koostuivat henkilöstö-, tutkimus- ja kehitys- sekä toimitilakuluista. Opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustuksella rahoitettiin Nuoret ja sukupolvet -tutkimusohjelmaa. Muut tutkimushankkeet vuonna 2013 rahoitettiin opetus- ja kulttuuriministeriön kohdennetun avustuksen ja/tai ulkopuolisen rahoituksen turvin.

Toimintavuonna 2013 seuran palkkalistoilla oli kahdeksan toimihenkilöä. Lisäksi Nuorisotutkimusverkostossa toimi erimittaisissa hankkeissa 20 palkkatutkijaa, joista kolme oli opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella (valtion budjetti, nuorisotutkimuksen momentti) ja 17 ulkopuolisella rahoituksella. Harjoittelijoita oli yksi. Henkilötyövuosia kertyi seurassa yhteensä 24,64.

Seuran taloudenhoitajana toimi vuonna 2013 hallintopäällikkö Minna Laasala, kirjanpitäjänä Tiina Ylhäinen, Tilitoimisto Tommi Ranta ja tilintarkastajina KHT Jari Miikkulainen ja KTM Tiina Taimisalo (Oy Tuokko Ltd) ja Tero Järvinen sekä varatilintarkastajina Oy Tuokko Ltd ja Veli-Matti Ulvinen.

Taloushallinnossa otettiin käyttöön sähköiset osto- ja myyntilaskut Netvisor-järjestelmän kautta sekä valmisteltiin talous- ja matkustusohjetta.

3. TUTKIMUS

3.1. Monikenttäiset yhteistyöverkostot

Nuorisotutkimusverkoston tutkimustoiminta rakentuu tieteidenvälisyyden ja monikenttäisen yhteistyön eetokselle, jossa akateemisen ja soveltavan tutkimuksen lähtökohdat sekä yhteiskunnallinen vaikuttamistyö asettuvat elävään vuoropuheluun. Yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja tieteellisten seurojen kanssa tehtävä yhteistyö on nivoutunut tutkimustoiminnan luontevaksi osaksi. Vuoropuhelua eri yliopistojen kanssa on vahvistettu koulutus-, tutkimus- ja seminaariyhteistyön sekä YUNET-rakenteen puitteissa. Eri yliopistojen kanssa yhteistyössä järjestettäviä nuorisotutkimuksen luentosarjoja toteutettiin myös vuonna 2013.

Opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisoyksikön ohella yhteistyötä tehtiin myös muiden valtionhallinnon tahojen kanssa. Työ- ja elinkeinoministeriön kanssa tehtävä yhteistyö on koskenut erityisesti nuorisotakuun teemoja, joihin liittyen valmisteltiin Nuorisotutkimusverkoston aloitteesta laajaa pamflettikirjaa. Sisäministeriön kanssa tehtävä yhteistyö on liittynyt etupäässä syrjinnän seurannan kehittämiseen. Ulkoministeriön suuntaan avattiin vuoropuhelua osana Afrikka-tutkimuspainotusta sekä siihen liittyvää nuoriso- ja kehityspolitiikan vaikuttamistyötä. Sosiaali- ja terveysministeriön kanssa yhteistyötä jatkettiin mm. sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden teemoissa. Oikeusministeriön kanssa jatkettiin vuoropuhelua demokratia- ja kansalaisvaikuttamisen kysymysten kohdalla. Yhteistyö jatkui myös Onnettomuustutkintakeskuksen kanssa. Nuorisotutkimusverkoston liikuntatutkimuksen hankkeet tukivat yhteistyötä opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntayksikön kanssa, lasten mediabarometri puolestaan kytkeytyi opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriyksikköön. Eduskunnan valiokuntien ja muiden toimielinten suuntaan tuotiin nuorisotutkimuksen asiantuntemusta mm. kuulemisten muodossa ja tasavallan presidentille käytiin esittelemässä 27.9.2013 nuorten ajankohtaisia tutkimus- ja yhteiskunnallisia teemoja (demokratia, koulukulttuurit, eriarvoisuus, rasismi).

Valtionhallinnon lisäksi keskeisiä yhteistyökumppaneita olivat kunnat (mm. Kanuuna-verkosto), järjestöt (mm. Allianssi, Seta, YAD, Pakolaisneuvonta ja SPR) sekä säätiöt (mm. Helsingin Sanomain Säätiö, Suomen Lasten ja Nuorten Säätiö, Koneen Säätiö). Globaaleja liikkuvuusteemoja käsiteltiin yhteistyössä mm. CIMOn kanssa, jonka luottamuselimiin kuului Nuorisotutkimusverkoston henkilökunnan jäseniä.

Nuorisotutkimusseura voi tukea harkinnanvaraisesti itsenäisiä tutkimusverkostoja, joiden aihepiirit kytkeytyvät läheisesti nuorisotutkimukseen.

3.2. Nuorisotutkimusverkoston säännöllinen tiedonkeruu

Nuorisotutkimusverkosto tuottaa yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön ja valtion nuorisoasiain neuvottelukunnan kanssa vuosittaisen Nuorisobarometrin. Vuoden 2013 Nuorisobarometrin teemana oli osallisuus. Nuorisobarometrin tuleville vuosille hahmotellut teemat (yhdenvertaisuus 2014 ja arjenhallinta 2015) noudattavat lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman 2012–2015 teemakokonaisuuksia, ja niiden avulla on tarkoitus vahvistaa ohjelman toteutumisen seurannan

tietopohjaa. Nuorisobarometria koskevan kansainvälisen nuorisopoliittisen ja tutkimuksellisen vuoropuhelun vahvistamiseksi Nuorisobarometrasta valmisteltiin ensimmäistä kertaa laaja englanninkielinen tiivistelmä, joka valmistuu vuoden 2014 alussa.

Nuorisobarometrin ohella säännöllistä tiedonkeruuta tuotettiin nuorten vapaa-ajasta. Kesällä 2013 SuomiAreenalla julkaistun Nuorten vapaa-aikatutkimuksen teemana oli liikunta. Kyselytutkimuksen kohderyhmän ikäjakauma oli poikkeuksellisen laaja, 7–29 vuotta. Tutkimus toteutettiin yhteistyössä valtion nuorisoasiain neuvottelukunnan, opetus- ja kulttuuriministeriön nuoriso- ja liikuntayksiköiden sekä valtion liikuntaneuvoston kanssa. Tutkimus paikkasi osaltaan Kansallisen liikuntatutkimuksen lakkauttamisen aiheuttamaa tietoa, mutta toi myös kokonaan uutta tietoa esimerkiksi liikuntaharrastuksen motiiveista, seuraliikunnan lopettamisen syistä ja perheen taloudellisen tilanteen vaikutuksista lasten liikuntaharrastusten jatkuvuudelle.

Nuorten elinolot -vuosikirja ilmestyy seuraavan kerran loppuvuodesta 2014. Teemana on toiseus. Vuonna 2013 tehtiin valmistelutyötä kirjan kokoamiseksi yhteistyössä THL:n ja valtion nuorisoasiain neuvottelukunnan kanssa. Nuorisotutkimusverkosto osallistui toimitusneuvoston työskentelyyn ja tuotti aineistoa vuosikirjan tilasto-osioon.

3.3. Sukupolvisuhteet ja elämäntilanne

Nuoret ja sukupolvet -tutkimusohjelma (2011–2013)

Vuosi 2013 oli tutkimusohjelman päätösvuosi. Ohjelman tavoitteena on ollut lähestyä sukupolven tematiikkaa nuorisotutkimuksen eri näkökulmista monitieteisesti ja monikenttäisesti.

Tutkimusohjelman tutkijoina toimivat

- VTT Sanna Aaltonen: *Sukupolvien väliset suhteet ja nuorten siirtymät aikuisuuteen*
- VTT Veronika Honkasalo: *Monikulttuurinen seksuaalikasvatus sukupolvisuhteina – miten tiedot ja käytännöt kohtaavat?*
- YTT, dos. Atte Oksanen: *Vihan ja väkivallan verkko? Kartoituksia virtuaalisesta sukupolvesta ja nuorisokulttuurisesta muutoksesta 2010-luvun Suomessa*
- FM Tuukka Tomperi: *Lasten ja nuorten poliittinen sosiaalisuus perheissä* (ei rahoitusta vuonna 2013)

Tutkijoiden yksittäisten julkaisujen lisäksi tutkimusohjelma tuotti yhteisartikkelin, jossa sukupolvi- ja nuorisotutkimuksen teemoja tarkasteltiin kokoavasti perheen, koulutuksen, nuorten poliittisen sosiaalisuuden ja seksuaalikasvatuksen nuorisopoliittisissa kehyksissä (Nuorisotutkimus-lehti 4/2013). Rahoitus: OKM/nuorisoyksikkö.

Oi nuoruus -verkostohanke (2011–2014)

Nuorisotutkimusseuran, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran ja Nuoren Voiman Liiton yhteistyön tuloksena on tuotettu laaja *Oi Nuoruus* -kirjoituskilpailuaineisto, joka avaa historiallisen ja nykypäivää valaisevan näkökulman nuoruuden sukupolvikokemuksiin. Aineiston pohjalta valmisteltiin monitieteistä *Nuoruuden sukupolvet* -artikkelikokoelmaa, jossa nuoruuden sukupolvikokemuksia analysoidaan historian ja nykypäivän ympäristöissä. Tämän lisäksi valmisteltiin Kordelinin säätiöltä saadun rahoituksen turvin omaelämäkerrallista kirjaa, joka sisältää valikoiman kirjoituskilpailuun lähetetyistä kirjoituksista. Kirjahankkeeseen on nivottu sukupolvinäkökulmaa vahvistava kuvitus: Helsingin kuvataidelukion oppilaat ovat kuvittaneet kirjaa inspiroituen heille toimitetuista kirjoituskilpailun teksteistä. Tuloksena on visuaalinen sukupolvidialogi, jossa nykynuoret asettuvat tulkitsemaan osin ikätovereidensa, osin vanhempien sukupolvien nuoruusmuistoja.

Nuorten miesten elämäntyylit ja terveys. Ylisukupolvinen elämäntietämyksen näkökulma (2009–2012 & 2013)

Suomen Akatemian rahoittamassa hankkeessa tarkasteltiin terveyskäyttäytymisen periytyvyyttä ja kehittymistä elämäntietämyksen avulla, sekä maskuliinisuuden roolia nuorten miesten elämäntyyliä. Hankkeen päätelmät kokoava julkaisu ilmestyi vuonna 2013. Kirjoittajina olivat hankkeen tutkijat VTM Anni Ojajärvi, dos. Anne Puuronen, dos. Mikko Salasuo sekä professori Antti Häkkinen. Rahoitus: Suomen Akatemia.

Mihin polut johtavat? Tutkimus urheilijoiden elämäntietämyksestä, menestystekijöistä ja epäonnistumisista (2011–2014)

Tutkimushankkeessa on kerätty 125 kvalitatiivista elämäntietämyshaastattelua: haastateltavista noin 80 ovat aktiivisia huippu-urheilijoita (noin 15 tulee monikulttuurisista taustoista), loput 45 ovat huipputaiteilijoita sekä huipulla tai huipun kynnyksellä lopettaneita urheilijoita. Erilaiset ryhmät muodostavat itsenäiset aineistonsa, mutta mahdollistavat myös vertailun. Hankkeessa tutkitaan, millaisia tekijöitä löytyy huipulle pääsyn taustalta ja mitkä tekijät hankaloittavat menestymistä. Hankkeen tutkijat: VTM Mikko Piispa ja VTT, dos. Mikko Salasuo. Hankkeen vastuullinen johtaja: Mikko Salasuo. Rahoitus: OKM/liikuntayksikkö.

Nuoruuden ongelmakonstruktion rakentuminen ja sukupuoli Suomessa 1945–1970 (2012–2014)

Tutkimuksessa selvitetään lapsia ja nuoria koskevan hallinnan historiaa sotienjälkeisessä Suomessa: kuinka lapsia ja nuoria koskeva asiantuntija- ja viranomaistieto rakentui lastensuojelun ja oikeuden käytön kentillä aikavälillä 1945–1970. Tutkimuskohteena ovat yhtäältä lastensuojelun ja toisaalta poliisin ammattikäytännöt sekä lasten ja nuorten sekä viranomaisten väliset kohtaamiset näissä instituutioissa. Tutkimuksen avainkäsitteitä ovat sukupuoli, sosiaalinen tausta, ikä ja alueellisuus. Erityisesti tutkimuksessa pohditaan sukupuolen merkitystä ja aikuisuuteen kasvamisen sukupuolittuneita odotuksia, ehtoja ja mahdollisuuksia suomalaisten tyttöjen elämässä. Tutkija: FT Kaisa Vehkalahti. Rahoitus: Suomen Akatemia (tutkijatohtorin henkilökohtainen rahoitus)

Suomen ihanuus ja kurjuus (2009–2014)

Peruskouluetnografian jatkoksi etsitään aktiivisesti mahdollisuuksia toteuttaa etnografinen tutkimus nuorten koulun arjesta toisen asteen ammatillisissa oppilaitoksissa.

Perusopetuksen päätös ja nuoret (2010–2013)

Eteenpäin Opintiellä – Perusopetus päätökseen -hankkeen (mEnOliPPu) tutkimusosuus, jonka tarkoituksena on ollut selvittää, millaisia erilaisia polkuja pitkin nuoret ovat tulleet elämäntilanteeseensa ja missä ovat ne aukot, joista nuoret ovat pudonneet palvelujärjestelmän ulkopuolelle. Vuosi 2013 oli tutkimusosion päätösvuosi. Osa-aikaisen hankkeen tutkija: dos. Tapio Kuure. Rahoitus: ESR.

3.4. Nuorisotyön ja -toiminnan tutkiva kehittäminen

Nuorisotutkimusseura toteuttaa monipuolisesti kumppanuusyhteistyötä nuorisoalan kentän toimijoiden kanssa (esim. kunnat, järjestöt) yhteisten tutkimus- ja kehittämishankkeiden muodossa.

Etsivän työn ammatillinen kehittäminen: nykytilanne ja tulevaisuuden tarpeet (2012–2013)

Hankkeen tavoitteena on ollut tarkastella ja arvioida etsivän nuorisotyön tavoitteita, kohderyhmiä ja menetelmiä, työn moninaisia käytäntöjä ja verkostoja sekä työn ammatillisia vaatimuksia. Hanke toteutettiin yhteistyössä etsivän työn ammattikenttien kanssa. Hankkeesta valmistui loppuraportti, jonka julkistaminen sijoittuu vuoden 2014 alkupuolelle (yhteistyö Länsi-Suomen ELY-keskuksen kanssa). Tutkija: FT Anne Puuronen. Rahoitus: OKM/Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma.

Päihteillä, huumeilla ja muilla riippuvuuksilla oirehtivien nuorten tavoitettavuus ja hoitoon sitouttaminen Turun Nuorisoaseman Kosketuspinta -projektissa (10/2013–2/2014)

Tutkimuksessa on tarkasteltu Turun nuorisoaseman Kosketuspinta-projektissa (2012–2015) kehitteillä olevaa nuorisososiaalityön muotoa, jonka tarkoituksena on vakavan syrjäytymisen riskiryhmän kuuluvien nuorten hoidon ja kuntoutuksen edistäminen. Tutkimuksen tavoitteena on ollut dokumentoida projektissa toteutettava työmenetelmä muille jaettavaan muotoon ja arvioida sen vaikuttavuutta projektiin osallistuneiden nuorten ja heidän perheiden kannalta. Tutkimuksessa on arvioitu myös projektissa toteutettavaa verkostoyhteistyötä ja koulutusta. Tutkija: dos. FT Anne Puuronen. Rahoitus: Turun Nuorisosasema.

Valtakunnallisen nuorten ohjaus- ja neuvontapalvelun (Suunta) arviointihanke (2013–2014)

Kyseessä on Suomen itsenäisyyden rahaston Sitran rahoittama yhteistyöhanke, jolla pyrittiin vastaamaan nuorisotakuun haasteisiin koskien nuorten kohtaamista ja tavoittamista. Valtakunnallisen ohjaus- ja neuvontapalvelun vastuullisena toteuttajana toimi Pelastakaa Lapset. Palvelun tavoitteena oli verkkopohjaisen nuorten ohjauspalvelun kehittäminen. Palvelukokeilun käynnistäminen kytkeytyi

Yleisradion syksyn 2013 aikana toteutettuun Nuorille.Nyt! -kampanjaan. Suunta-kokeilun arvioinnin tutkijat: Anu Gretschel ja Pirjo Junntila-Vitikka. Tutkimusraportti valmistuu alkuvuodesta 2014. Rahoitus: Sitra.

Miten arvioida ja parantaa nuorten syrjäytymisen ehkäisytoimien vaikuttavuutta? (2013–2014)

Nuorisotutkimusverkoston ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) muodostama konsortio toteuttaa tutkimuksen, jossa tarkastellaan nuorten syrjäytymisen ehkäisytoimien kustannuksia ja vaikuttavuutta. Viime vuosina on ilmestynyt nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn liittyviä raportteja, mutta niissä on keskitytty lähinnä politiikkatoimien ja palvelujen arviointiin. Nyt käynnistyvä tutkimushanke pyrkii tavoittamaan myös nuorten näkökulmaa, joka aiemmissa raporteissa on jäänyt vähälle huomiolle tai kokonaan katveeseen. Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa analyttistä tietoa nuorista sekä hyvinvointipalvelujen ja kehittämishankkeiden asiakkaina että syrjäytymiskokemuksen tuntijoina. Hanke käynnistyy toiminnallisesti vuonna 2014, mutta valmistelutyötä on tehty vuonna 2013. Nuorisotutkimusverkostossa tutkimuksesta vastaa VTT Sanna Aaltonen ja tutkijana toimii VTT Päivi Berg. Hanke kestää vuoden 2014 loppuun asti ja sen loppuraportti ilmestyy vuoden 2015 alussa. Rahoitus: OKM/nuorisoyksikkö.

Nuorisotyön tunnuslukujen verkostomainen kehittäminen (2013–2015)

Nuorisotutkimusverkosto toteuttaa OKM:n nuorisoyksikön rahoittaman nuorisotyön tunnuslukuja kokoavan hankkeen. Hankkeen tavoitteena on koota yhteen nuorisotoimialalla käytössä olevia tunnuslukuja sekä tuottaa koottua tietämystä nykyisen sirpalemaisuuksien sijaan, arvioida tunnuslukujen käytettävyyttä ja kehittää toimialalle kaikkia toimijoita yhdistäviä tunnuslukuja yhteistyössä kentän kanssa. Tutkimus- ja kehittämismenetelminä käytetään dokumenttianalyysiä, haastatteluja, ryhmäkeskusteluja sekä deliberatiivista keskustelupäivämenetelmää. Hankkeen raportti valmistuu alkuvuodesta 2015. Hankkeen vastuututkijaksi nimettiin vuonna 2013 FT Anu Gretschel. Muut hankkeen tutkijat rekrytoidaan 2014.

Taidot elämään -hanke (2013–2015)

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa peruskoulun jälkeisen nivelvaiheen nuorten luottamusta omiin kykyihin ja taitoihin taidelähtöisen menetelmän avulla. Tutkimus osallistuu kouluympäristössä toteutettavan kaksiosaisen toimintamallin arviointiin ja kehittämiseen yhteistyössä Suomen Lasten ja Nuorten säätiön hallinnoiman projektin työntekijöiden, nuorten ja koulun henkilökunnan kanssa. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää taideprojektiin osallistumisen ja nuoren tulevaisuus suunnittelun välistä suhdetta. Tutkija: TaM Fanny Vilmilä. Rahoitus: Suomen lasten ja nuorten säätiö.

Monialaisten yhteistyöverkostojen kehittämishanke (2011–2013)

Monialaisten yhteistyöverkostojen kehittämishanke käynnistyi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteesta ja sitä hallinnoi Allianssi ry. Hankkeen osatoteuttajia olivat Nuorisotutkimusverkoston lisäksi Hyvinkään, Lohjan ja Porvoon kaupungit, joissa kehitettiin monialaisten verkostojen ja ryhmien toimintaa kehittävän tutkimuksen viitoittamaan suuntaan. Tulokset ovat tiivistettävissä kolmeksi laatukriteeriksi: monialaisten työskentelyn pohjana olevan tietopohjan moniäänisyys, työskentelyn kytkökset päätöksentekoon sekä verkoston ja ryhmien toiminnan tavoitteellisuus. Hankkeen julkaisun valmistumisen yhteydessä järjestettiin laaja-alainen kehittämisseminaari monialaisille toimijoille. Osa-aikaisen hankkeen tutkijana toimi vuosina 2012–2013 FT Anu Gretschel ja vuonna 2011 VTT Mirja Määttä. Rahoitus: ESR.

Myrsky-hankkeen jatko-osio (2012–2013)

Nuorten taide- ja kulttuuritoimintaa tukevaa Myrsky-hankekokonaisuutta hallinnoi Suomen Lasten ja Nuorten Säätiö. Nuorisotutkimusverkosto osallistui hankkeen tutkivaan kehittämiseen Tomi Kiilakosken koordinoimana. Rahoitus: Suomen Lasten ja Nuorten Säätiö.

Nuorten digitaaliset oppimisympäristöt (2010–2012 & 2013)

Myötätuulussa – nuorten digitaaliset oppimisympäristöt -hankkeen arviointitutkimus, joka toteutettiin yhteistyössä hanketta koordinoivan Helsingin nuorisoasiainkeskuksen kanssa. Hankkeen loppuraportti julkaistiin alkuvuonna 2013 Nuorisoasiainkeskuksen julkaisusarjassa, yhteistyössä Nuorisotutkimusverkoston kanssa. Tutkija: VTM Heidi Villikka. Rahoitus: ESR.

Oppimisympäristöt yhteistyöhön. Koulun ja nuorisotyön yhteistyön tutkimus- ja kehittämishanke (2012–2014)

Tutkimus- ja kehittämishanke viidessä suomalaisessa kaupungissa, jossa tarkastellaan koulun ja nuorisotyön yhteistyötä. Tutkimuskuntina ovat Hyvinkää, Kokkola, Kuopio, Lahti ja Oulu. Kehittäjä-tutkija FT Tomi Kiilakoski. Rahoitus: Kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkosto Kanuuna.

Youth Against Drugs Street teamin arviointihanke (2010–2013)

YAD:n organisoiman huumevalistuskampanjan arviointihanke, jossa selvitettiin sitä, miten nuorten huumeasenteisiin voidaan vaikuttaa ruohonjuuritasolla, nuorisokulttuurisissa ympäristöissä. Hankkeesta valmistui loppujulkaisu. Osa-aikaisen hankkeen tutkija: VTM Suvi Ervamaa. Rahoitus: YAD.

3.5. Nuorisotutkimus ja vähemmistökyseymykset

Sukupolvien väliset neuvottelut, sosiaalinen kontrolli ja sukupuolistettu seksuaalisuus (2012–2016)

Tutkimushankkeessa kunniaan liittyvä väkivalta asetetaan osaksi laajempaa sosiaalisen kontrollin ja monikulttuuristen yhteisöjen sukupolvien välisten suhteiden kokonaisuutta. Hankkeessa on tarkasteltu kyselyn, haastatteluiden ja dokumenttiaineiston avulla sosiaalista kontrollia, seksuaalisuutta ja intiimisuhteita monikulttuurisissa ympäristöissä. Projektin johtajana on toiminut oikeuden ja sukupuolen tutkimuksen professori Johanna Niemi Helsingin yliopistosta. Tutkimushankkeen sijoituspaikka on Nuorisotutkimusverkosto. Hankkeeseen osallistuvat professori Päivi Honkatukia Tampereen yliopistosta, VTT Veronika Honkasalo Nuorisotutkimusverkostosta, dosentti Suvi Keskinen Turun yliopistosta ja tohtorikoulutettava Marja Peltola Helsingin yliopistosta / Nuorisotutkimusverkostosta. Rahoitus: Suomen Akatemia.

Hyvinvoiva sateenkaarinuori (2012–2014)

Setan kanssa yhteistyössä toteutettavan tutkimus- ja kehittämishankkeen tavoitteena on ollut parantaa tietämystä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien nuorten terveydestä ja elinehdoista Suomessa sekä tuottaa välineitä nuoriso-, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille lhbtq-nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi. Tietoa kerättiin sähköisen, kaikkialla Suomessa asuville lhbtq-nuorille suunnatun kyselyn avulla. Kyseessä on ensimmäistä kertaa tämän nuorisoryhmän parissa toteutettava hyvinvointitutkimus Suomessa. Kyselytutkimuksen tulokset julkaistiin suomalais-ruotsalaisessa yhteisseminaarissa. Tutkimus- ja kehittämishanke jatkuu laadullisella, nuoria osallistavalla osiolla vuonna 2014. Tutkija: PsT Katarina Alanko. Rahoitus: OKM/Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma.

Maahanmuuttajataustaiset nuoret toimeentulotuen varassa – elämänpolkuja yhteiskunnan keskiöissä ja marginaaleissa (2012–2015)

Suomen Pakolaisavun Kurvi-hankkeeseen kiinnittyvässä tutkimushankkeessa on tarkasteltu työ- ja koulutusmarkkinoiden marginaaleissa elävien maahanmuuttajataustaisten nuorten aikuisten elämänpolkuja ja nykytilanteita laadullisin aineistoin. Tutkimuksen tavoitteet kietoutuvat kolmen kysymyksen ympärille: 1) minkälaisia nuorten elämänpolkuun kietoutuvia seikkoja on heidän nykytilanteensa taustalla, 2) miten nuoret itse kokevat tilanteensa ja 3) minkälaiset tekijät edistäisivät tutkittavien nuorten yhteiskunnallista kiinnittymistä. Hankkeen osa-aikainen tutkija: YTM Antti Kivijärvi. Rahoittaja: Suomen Pakolaisapu.

Positiomallin kehittäminen lasten ja nuorten syrjäytymisen tarkastelemiseksi (2013–2016)

Syrjäytymiseen liittyvät kysymykset ovat hallinneet viime vuosien julkista keskustelua lapsista ja nuorista. Syrjäytymiskeskustelussa vähemmälle tarkastelulle ovat jääneet erilaiset teoreettiset metodologiset tavat hahmottaa syrjäytymisprosessia. Tässä tutkimushankkeessa kehitetään tulkintakehystä, joka pohjautuu kriittisen realismin metateoriaan. Mallissa tarkasteltavaksi tulevat yksilöiden, yhteisöjen ja instituutioiden väliset suhteet ja positiot, joita erilaisten suhteiden kautta muodostuu. Samalla mallissa tarkastellaan eriarvoisuuden, poikkeavuuden, leimautumisen ja identiteetin kysymyksiä, joihin tutkimuksen teoreettinen viitekehys kiinnittyy. Tutkimushankkeen empiirisenä esimerkkinä tarkastellaan lastensuojelun interventioita ja niiden kohteina olleita nuoria. Tutkimushankkeessa tehdään yhteistyötä Tampereen yliopiston ja Queens University of Belfastin kanssa. Tutkija: VTT Elina Pekkarinen. Rahoitus: Suomen Akatemia (tutkijatohtorin henkilökohtainen rahoitus).

Ei rasismille -hanke (2013–2014)

Suomen Punaisen Ristin koordinoiman Ei rasismille -verkostohankkeen puitteissa toteutettiin SPR:n toimijoille suunnattu kyselytutkimus koskien järjestön työntekijöiden ja luottamustehtävissä toimivien näkemyksiä ja kokemuksia rasisminvastaisesta kansalaistoiminnasta. Hankkeen osa-aikainen tutkija: YTM Antti Kivijärvi. Rahoitus: Suomen Punainen Risti.

Lapsiuhritutkimus (2013–2014)

Nuorisotutkimusverkosto toteuttaa ensimmäistä kertaa Poliisiammattikorkeakoulun kanssa yhteistyössä lapsiuhritutkimuksen, jossa selvitetään laajan kyselyaineiston valossa lasten uhrikokemuksia ja niiden käsittelyn tapoja. Hankkeen osa-aikainen tutkija: VTM Marja Peltola. Rahoitus: OKM & SM.

3.6. Nuorisotutkimuksen globaali vastuu

Tutkimus- ja yhteiskunnallisen vaikuttamistoiminnan keskeisenä arvona on globaali vastuu. Globaaleista hankeyhteistyön vahvistamispyrkimyksistä mainittakoon Lleidan yliopistosta (Katalonia) koordinoitava verkostoyhteistyö *Indignant Generation. The youth movements of 2011 in the Mediterranean area: a transnational perspective (GENIND)*. Lisäksi hanke *Facing transition in the South and East Mediterranean area: empowering the young generation* sai rahoituksen EU:n 7. puiteohjelmasta ja käynnistyy vuonna 2014. Vuonna 2013 on edistetty niin ikään globaalia julkaisuyhteistyötä *Young*-lehden toimittamisen ohella valmistelemalla angloamerikkalaisen kontekstin ulkopuolella kehitettyjä alakulttuuriteorioita ja empiirisiä sovelluksia kokoavaa artikkelikokoelmaa (toim. Mikko Salasuo & Andy Bennett).

Tutkimustoiminnan ohella Nuorisotutkimusverkosto on osallistunut EU:n ja EN:n nuorisoalan partnership-verkostojen rakenteelliseen ja sisällölliseen kehittämiseen, joista mainittakoon mm.

European Knowledge Centre for Youth Policy; European Pool of Youth Reseachers ja vuonna 2013 ensimmäistä kertaa ilmestyvän *Perspectives on Youth. European Youth Partnership Seriesin* toimituskunta.

GENIND: Suivaantunut sukupolvi. Nuorisoliikkeiden tila, valta ja kulttuuri vuonna 2011 (2013–2015)

GENIND-tutkimushanke (Indignant Generation) selvittää vuoden 2011 uudenlaisten liikehdintöjen luonnetta, syitä ja viimeaikaista vetoa. Vertailukohtana on Espanjan tapaus, jota verrataan neljän Välimeren maan (Portugali, Italia, Kreikka, Egypti) mobilisaatioihin sekä muihin alueisiin, joissa liikehdintää esiintyi (Englanti, Yhdysvallat, Chile, Brasilia) keskittyen nuoriin sukupolviin.

Tutkimushankkeen rahoittajana on Espanjan koulutus-, kulttuuri- ja urheiluministeriö, kehyksenä neljäs kansallinen tieteellisen tutkimuksen, kehityksen ja teknologisen kehityksen ohjelma [CSO2012-24415]. Hanketta koordinoi Lleidan yliopisto [IP: Carles Feixa], tutkijoita osallistuu seuraavilta alueilta: Katalonia, Espanja, Portugali, Italia, Kreikka, Iso-Britannia, Belgia, Suomi (Sofia Laine), Yhdysvallat, Chile ja Brasilia.

Nuorten poliittisuus nyky-Afrikassa (2012–2016)

Monitieteisessä konsortiohankkeessa tutkitaan nuorten poliittisen osallistumisen ehtoja, mahdollisuuksia ja käytäntöjä nyky-Afrikassa vertailevan etnografian keinoin. Tapaustutkimukset on valittu siten, että erilaisilla kentillä ajankohtaistuvat valtion ja demokraattisten kehitysten muutokset, kansalaisjärjestöjen, ulkomaisen rahoituksen, kansainvälisen kehitysyhteistyön sekä globaalien verkostojen ja vaikutusten elementit. Hanke toteutetaan Helsingin yliopiston ja Nuorisotutkimusverkoston yhteistyönä. Hankkeen johtajina toimivat Helsingin yliopistosta Elina Oinas ja Nuorisotutkimusverkostosta Leena Suurpää. Helsingin yliopiston kehitysmaatutkimuksen oppiaineen tutkijoina ovat toimineet VTT Petri Hautaniemi ja VTM Henri Onodera, Nuorisotutkimusverkoston hankkeessa työskentelevät VTT Sofia Laine ja VTM Tiina-Maria Levamo. Hanke tekee aktiivista yhteistyötä Afrikan tutkijoiden kanssa, niin Euroopassa kuin Afrikassa, ja osallistuu Afrikkaa tutkivien pohjoismaisten lapsi- ja nuorisotutkijoiden verkostotoimintaan. Rahoitus: Suomen Akatemia.

3.7. Nuoret ja liikunta

Nuoriso- ja liikuntatutkimuksen yhteistyö jatkui tiiviinä myös vuonna 2013. Nuorisotutkimusverkoston liikuntahankkeet ovat tarjonneet tietoa liikuntapoliittisen päätöksenteon pohjaksi nuoruuden, nuoriso- ja liikuntakulttuurien ja harrastamisen, liikuntakasvatuksen ja osallisuuden sekä elämäntilanteen ja sukupolvisuhteiden näkökulmasta.

Kuntalaisten kokemustieto liikuntapaikkojen laadun arvioinnissa: Keskustelupäivien anti päätöksenteolle (2011–2013)

Hankkeessa testattiin ja juurrutettiin toimintamallia, jossa eri väestöryhmien edustajat arvioivat liikuntapaikkoja ja niihin liittyviä palveluja kunnallisen päätöksenteon tueksi Vantaalla, Oulaisissa ja Mikkelissä. Arviointi tapahtui keskustelutilaisuuspäivä -menetelmän avulla, jossa arvioijina toimivat kuntalaiset perehtyivät arvioitaviin teemoihin ensin pienryhmissä. Menetelmän keskeisen osan

muodostivat kuntalaisten ja kuntapäätäjien väliset keskustelutilaisuudet, joissa palveluita kehitetään yhdessä. Deliberatiivinen keskustelupäivämenetelmä todettiin toimivaksi ja tätä myöten täyttyi myös toinen tavoite: eri-ikäisten kuntalaisten ja erityisryhmien kokemustiedon kerääminen liikuntapaikkojen laadusta. Menetelmän avulla kerättyjen kuntalaisten mielipiteiden ja heidän niiden pohjalta päättäjille valmistelluiden puheenvuorojen perusteella voidaan todeta, että eri-ikäisten ja erityisryhmien näkökulmat ovat liikuntapaikkojen suunnittelussa ja tarjoamisessa heikosti huomioituja. Tutkimus- ja kehittämishankkeen rahoittaja oli Opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntayksikkö ja toteuttajana Nuorisotutkimusverkosto. Hankkeen raportti julkaistiin alkuvuonna 2013. Hankkeen tulosten pohjalta tehtävä tieteellinen artikkeli valmistuu myöhemmin. Osa-aikaiset tutkijat: FT Anu Gretschel, VTT Sofia Laine & KM Pirjo Junttila-Vitikka. Määräaikainen tutkimusapulainen: Eija Kauniskangas.

Mihin polut johtavat? Tutkimus urheilijoiden elämäkulusta, menestystekijöistä ja epäonnistumisista (2011–2014) (ks. tarkempi esittely kohdassa 3.3.)

Lasten ja nuorten liikunta -katsaus (2012–2013)

Liikuntatieteellisen seuran hanke toteutettiin yhteistyössä Nuorisotutkimusverkoston, OKM:n liikuntayksikön ja valtion liikuntaneuvoston liikuntatieteen jaoston kanssa. Katsauksen tarkoituksena on ollut analysoida lasten ja nuorten liikunnan tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Meta-analyysin tulokset koottiin laaja-alaiseen raporttiin, joka julkaistiin syksyllä 2013. Hankkeen tutkijat VTT Päivi Berg (Nuorisotutkimusverkosto) ja FT Maarit Piirtola (UKK-instituutti). Rahoitus: OKM/liikuntayksikkö.

Nuoret työttömät liikuntapaikkojen käyttäjinä (2013–2014)

Hankkeessa on tutkittu työttömien nuorten liikkumisen ja liikuntaharrastamisen tapoja ja muotoja. Keskeisenä selvitettävänä kysymyksenä on, mikä on liikunnan merkitys työttömien nuorten arkielämässä sekä lähiyhteisöihin ja yhteiskuntaan kiinnittymisessä etenkin silloin kun työmarkkinakytkökset ovat katkenneet. Hankkeen tutkija: VTM Helena Huhta. Rahoitus: OKM/liikuntayksikkö.

Nuorten vapaa-aikakysely 2013

Nuorten vapaa-aikakyselyn pääteema oli vuonna 2013 liikunta (ks. 3 alkukappale).

3.8. Nuoriso- ja mediatutkimuksen risteykset

Media kehystää nuorten elämää yhä moninaisemmin tavoin, mikä rohkaisee myös nuoriso- ja mediatutkijoita aiempaa systemaattisempaan yhteistyöhön.

Lasten mediabarometri (2012–2013)

Tutkimushanke on jatkoa vuosina 2010–2012 toteutetuille Lasten mediabarometri - tutkimusprojekteille, joista on vastannut vuosien 2010–2011 Mediakasvatusseura ry yhteistyössä Tampereen, Jyväskylän ja Aalto-yliopiston, Mannerheimin Lastensuojeluliiton sekä Valtion

elokuvatarkastamon kanssa. Vuodesta 2012 barometrin on toteuttanut Nuorisotutkimusverkosto. Lasten mediabarometrin tavoitteena on analysoida lasten ja varhaisnuorten mediasuhteita kansallisella tasolla sekä tuottaa tietoa mediakasvatuksen linjaamiseksi ja kehittämiseksi. Hanke toteutetaan yhteistyössä Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen (MEKU), em. yliopistojen sekä Mediakasvatusseuran kanssa. Vuonna 2013 fokuksessa oli alle kouluikäisten ja heidän perheidensä mediankäyttökulttuurit ja arkikäytännöt. Hankkeen tutkija: YTT Annikka Suoninen. Rahoitus: OKM/kulttuuriyksikkö.

Nuorten sosiaalinen liikehdintä mediayhteiskunnassa – Vertaileva tutkimus Helsingin ja Lontoon lähiöistä (2012–2014)

Konsortiohankkeessa on tutkittu katupolitiikaksi kutsuttua nuorten sosiaalista liikehdintää kahdessa mediakaupungissa. Katu on ymmärretty hankkeessa niin fyysisenä kuin virtuaalisena tilana, jolloin katseen alla ovat sekä kaupunkitilat että sosiaalisen median tilat. Metodologisesti hanke on yhdistänyt uudella tavalla katu- ja mediaetnografisia menetelmiä sekä vahvistanut tieteen ja taiteen vuoropuhelua aineistonkeruussa ja raportoinnissa. Hankkeen tutkijat: FT Titus Hjelm (University College London/NTV) ja Minttu Tikka (Helsingin yliopisto). Hankkeen johtajat: Leena Suurpää ja dosentti Johanna Sumiala (HY). Rahoitus: Helsingin Sanomain Säätiö, Suomen Kulttuurirahasto, Koneen säätiö & British Council.

3.9. Nuorisotutkimuksen opinnäytetyöpalkinnot

Nuorisotutkimuksen opinnäytetyöpalkinnot (aiemmin gradupalkinto) jaetaan vuosittain ansioituneille nuorisotutkimuksellisten opinnäytteiden tekijöille. Vuonna 2013 perinteinen gradukisa muutettiin opinnäytetyökilpailuksi, jossa palkittiin vuoden parhaan pro gradu -tutkielman lisäksi myös paras ammattikorkeakoulujen opinnäyte. Palkinnot jaettiin Nuorisotutkimuspäivien yhteydessä Tieteiden talolla keskiviikkona 6.11. Kilpailuun lähetettiin graduja yhteensä 20 kuudesta eri yliopistosta ja ammattikorkeakoulujen opinnäytteitä 13 seitsemästä eri oppilaitoksesta.

Pro gradu -sarjan voitti Elina Harju Helsingin yliopiston sosiaalityön oppiaineeseen tehdyllä työllä *”Growing big in the streets” Lusaka’s street youths’ voices of poverty in the streets*. Ensimmäisen ammattikorkeakoulujen opinnäytteiden sarjan voitti Anni-Reetta Sorell Humakin Äänekosken kampuksen kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelmaan tehdyllä työllään *Sankarittarien matka. Toiminnallisen pienryhmän mahdollisuudet vuorovaikutuksen rakentajana maahanmuuttaja- ja valtaväestön tyttöjen välillä*.

Voittajien lisäksi arviointiraati palkitsi gradusarjassa kunniamaininnoilla Laura Hämäläisen (*Poikarakkautta tyttökuulttuurissa. Etnografinen tutkimus virtuaalisesta roolipeliyhteisöstä*) ja Otto Ruokolaisen (*Sosiaalinen asema ja terveystyöskäytäytyminen. Lukiolaisten ja ammattioppilaitoksissa opiskelevien nuorten erot*). Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden sarjassa kunniamaininnat annettiin Juha Heiskaselle (*Kasvatusta ja kontrollia. Puolijulkisen tilan nuorisotyö tekijöidensä kokemana*) ja Essi Erlandsille (*Ryhmäbloggaamalla yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Turun Tyttöjen Talon ryhmäblogitoiminnan mallinnus*).

4. JULKAISUT

Julkaisutoiminnan tiedonpoliittinen lähtökohta noudatteli vuonna 2013 Nuorisotutkimusverkoston tavoitetta tuottaa tieteellisesti päteviä, yhteiskunnallisesti puhuttelevia sekä uutta tietoa ja näkökulmia tuovia julkaisuja yhteiskunnan eri kentille. Nuorisotutkimusseura julkaisi Nuorisotutkimusverkoston julkaisusarjaa (painetut ja verkkojulkaisut) ja Nuorisotutkimus-lehteä sekä nuorisotutkimuksen verkkokanava Kommenttia. Vuoden 2013 toukokuussa tehtiin hakemukset julkaisufoorumiin Nuorisotutkimus-lehden ja julkaisusarjan (tiedesarja) nostamiseksi julkaisufoorumin kategoriaan 2.

Vuoden 2013 aikana julkaisutoimintaa kehitettiin aiempaa kokonaisvaltaisempaan suuntaan julkaisujen aiempaa paremmaksi profiloimiseksi ja laadun sekä vuoropuhelun takaamiseksi. Myös julkaisuja koskevaa tiedotus- ja markkinointitoimintaa kehitettiin edelleen. Nuorisotutkimusseura esitteli julkaisujaan messuilla ja alan lehdissä. Julkaisuja myytiin suoraan toimistolta, verkkokaupan kautta sekä Turun ja Helsingin kirjamesseilla ja tieteellisissä tapahtumissa. Kirjoja oli kattavasti myynnissä Helsingissä mm. Kolmen sepän kirjakaupassa Hansakujalla, kirjakauppa Kirjassa Lasipalatsissa ja Kurvin Kirja – Rosebud in Kallio -kaupassa. Näistä kirjakauppa Kirja lopetti toimintansa vuoden 2013 lopussa. Merkittävimmät Nuorisotutkimusverkoston julkaisuja myyvät kirjakaupat olivat Akateeminen kirjakauppa, BTJ Finland Oy, Booky.fi Oy ja Kirjavälitys.

4.1. Nuorisotutkimusverkoston julkaisusarja

Vuonna 2013 Nuorisotutkimusverkoston julkaisusarjassa julkaistiin yhteensä 17 julkaisua, joista 8 oli painettuja kirjoja ja 9 verkkojulkaisuja. Vuonna 2013 julkaistavissa teoksissa painottuivat mm. nuorten vapaa-aikaan ja liikuntaan, kulttuuriin sekä vähemmistökyseksiin liittyvät teemat sekä sukupolvikysemykset ja koulu. Julkaisuyhteistyötä tehtiin Gaudeamuksen, Avaimen, Tampere University Pressin, Nuorisosiain neuvottelukunnan, Valtion liikuntaneuvoston ja Youth Against Drugs ry:n kanssa. Uutena avauksena Nuorisotutkimusverkoston julkaisusarjassa julkaistiin ensimmäistä kertaa käännösteos, ranskalaisen elokuvakasvattajan Alain Bergalan teos *Kokemuksia elokuvakasvatuksesta*.

Vuonna 2013 julkaisutoimintaa ja sen rakenteita kehitettiin määrätietoisesti. Erityisinä huomion kohteina olivat käsikirjoitusten arviointiprosessien kehittäminen julkaisujen laadun takaamiseksi, julkaisutoimikunnan roolin selkiyttäminen sekä julkaisujen linkittäminen kansainvälisiin verkkojärjestelmiin. Vuoden 2012 alusta käyttöön otettua jakoa sarjoihin Tiede, Hybridit, Kenttä ja Liike kehitettiin edelleen.

Nuorisotutkimusseuran julkaisutoiminnan kehittämiseen osallistui julkaisutoimikunta, joka kokoontui kaksi kertaa vuonna 2013. Julkaisutoimikuntaan kuuluivat julkaisuasioista vastaavan toimistohenkilökunnan lisäksi:

- Sanna Aaltonen VTT, erikoistutkija, Nuorisotutkimusseura

- Päivi Harinen YTT, yliopistonlehtori, Itä-Suomen yliopisto, yhteiskunta- ja aluetieteiden tiedekunta
- Merja Leppälahti FL, tietokirjailija, tutkija, kriitikko
- Atte Oksanen YTT, tutkija (lopetti toimikunnassa siirryttyään syksyllä 2013 Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen palvelukseen. Hänelle valittiin joulukuussa kaksi seuraajaa: Valdemar Kallunki ja Sari Näre.)
- Pirjo Suvilehto FL, toimittaja
- Sanna Väyrynen YTT, professori, Lapin yliopisto

4.2. Nuorisotutkimus-lehti

Monitieteellinen Nuorisotutkimus-lehti on vertaisarvioitu tieteellinen aikakauslehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Nuorisotutkimus on luopunut teemoista vuoden 2013 alussa. Tällä on tarkoitus yhtäältä kirkastaa lehden profiilia ajankohtaisena ja laadukkaana tieteellisenä lehtenä sekä toisaalta palvella artikkelien kirjoittajia ja taata kirjoittajien yhdenmukainen kohtelu. Jatkossa teemoja voidaan käyttää tarvittaessa, mutta pääsääntöisesti lehti ilmestyy teemattomana. Nuorisotutkimus rohkaisee tieteiden väliseen vuoropuheluun ja eri teorioiden, ajatteluperinteiden, menetelmien tai tieteenalojen yhdistämisiin ja rajanylityksiin.

Lehden artikkelit esittelevät uutta tietoa, teoriaa ja metodologisia keskusteluja tai käsittelevät nuoriin, nuorisokulttuureihin, nuoruuteen, nuorisopolitiikkaan, nuorten elinoloihin tai nuorille tarjottuihin palveluihin kohdentuvia käytänteitä, käsitteitä, instituutioita, puhetapoja ja politiikkaa. Lehdessä julkaistaan tieteellisiä artikkeleita, katsauksia, haastatteluja, ajankohtaisia puheenvuoroja nuoriso- ja yhteiskuntapolitiikasta sekä kirja-arvioita ja lektioita.

Päätoimittajana toimii FT Tomi Kiilakoski ja toimitussihteerinä Tanja Konttinen.

Nuorisotutkimus-lehden toimituskunta 2013–2014

- Riitta Hänninen, FT, Jyväskylän yliopisto
- Sofia Laine, VTT, Nuorisotutkimusverkosto
- Sirpa Lappalainen, FT, Helsingin yliopisto
- Anna-Mari Nurmi, LiT, Jyväskylän yliopisto
- Eriikka Oinonen, YTT, Tampereen yliopisto
- Atte Oksanen, YTT, FM, dos., Nuorisotutkimusverkosto
- Kirsi Pohjola, YTT, Jyväskylän yliopisto
- Jussi Ronkainen, YTT, Mikkelin amk
- Ulla-Maija Salo, KT, YTM, dos., Helsingin yliopisto
- Anne-Mari Souto, YTT, KM, Itä-Suomen yliopisto
- Pirjo Suvilehto, FT, Oulun yliopisto
- Vappu Turunen, FM, Nuorisotiedon kirjasto

- Veli-Matti Ulvinen, KT, Oulun yliopisto

4.3. Kommentti – nuorisotutkimuksen verkkokanava

Vuonna 2006 avatun Kommentin alkuperäinen tavoite on ajankohtainen edelleen: Kommentti on nuorisoa koskevaa tieteellistä, poliittista ja mediakeskustelua kommentoiva verkkokanava. Kommentti ottaa kantaa niin uusiin tutkimustuloksiin kuin nuorisopoliittiseen debattiinkin.

Kommentilla ei ollut erillistä toimituskuntaa vuonna 2013. Kommenttia tullaan uudistamaan: yhtäältä rakennetta yksinkertaistetaan ja toisaalta muokataan monimuotoisemmaksi. Näin vastataan toimintaympäristön muutoksiin, joista merkittävin on sosiaalisen median (esim. Facebook, blogit) aseman ja roolin vahvistuminen verkkoyhteisöissä ja -tiedottamisessa. Toimintaympäristön muutos koskee myös Nuorisotutkimusverkoston tiedotusta: verkkoviestintää on vahvistettu ja ammattimaistettu sitten Kommentin perustamisen. Nykyisin Nuorisotutkimusseuran nettisivut ovat monipuoliset ja seuran toimintaa pääsee seuraamaan ja kommentoimaan myös sosiaalisessa mediassa.

Kommentissa toimivat vuonna 2013 Kolumni-, Lukukokemuksia- ja Suurpääkirjoitus-palstat.

5. KOULUTUS- JA OPETUSYHTEISTYÖ

5.1. Koulutus- ja opetusyhteistyö yliopistojen kanssa

Koulutus- ja opetusyhteistyön systematisointi ja vuoropuhelun vahvistaminen on ollut vuoden 2013 tavoitteita. Vuoden 2013 aikana vahvistettiin tutkimus-, opetus- ja koulutusyhteistyötä Tampereen yliopiston nuorisotyön ja nuorisotutkimuksen maisteriohjelman kanssa sekä Helsingin yliopiston sosiaalitieteiden laitoksen kanssa. Tampereen yliopiston kanssa valmisteltiin yhteistyöpöytäkirja yhteistyön vakiinnuttamiseksi. Aktiivista dialogia on käyty myös nuorisoalan ammattikorkeakoulukentän toimijoiden kanssa (mm. Humak, Mamk).

Nuorisotutkimuksen yliopistoverkosto, YUNET, on Nuorisotutkimusseuran aloitteesta perustettu yliopistollinen verkosto, joka koordinoi nuorisotutkimuksessa annettavaa opetusta ja ohjausta. YUNETiin kuuluu kahdeksan jäsenyliopistoa (Helsingin, Jyväskylän, Itä-Suomen, Tampereen ja Turun yliopistot sekä Åbo Akademi) ja Nuorisotutkimusverkosto. YUNET on toiminut vuodesta 2010 lähtien jäsenyliopistoilta ja Nuorisotutkimusverkostolta jäsen- ja tukimaksujen muodossa kerättävällä rahoituksella. Nuorisotutkimusverkosto tukee YUNETin opetusta myös tarjoamalla sen käyttöön asiantuntijaresursseja. Vuodesta 2013 lähtien tavoitteena on jakaa YUNETin koordinaatio Helsingin ja Tampereen yliopiston kesken.

Yliopistojen kanssa toteutettavat Nuorisotutkimusverkoston konsortiohankkeet ovat tukeneet osaltaan koulutus- ja opetusyhteistyötä ja Nuorisotutkimusverkoston tutkijoiden integroitumista yliopistojen opetustehtäviin.

5.2. Muu koulutus- ja opetusyhteistyö

Nuorisotutkimusseuran henkilöstöllä ja hallituksen jäsenillä on nuorisotutkimuksellista opetustoimintaa yliopistojen lisäksi ammattikorkeakouluissa sekä muissa oppilaitoksissa. Toiminnallista yhteistyötä on vahvistettu mm. etsivän työn ammatillisen osaamisen kehittämisen kysymyksissä (Humak).

Nuorisotutkimusverkosto on osallistunut nuorisotutkijoiden koulutukseen säännöllisesti järjestettävien teemapohjaisten tutkijaseminaarien ja erillisten tutkimushankkeiden tapaamisten muodossa. Nuorisotutkimusverkoston tutkijoiden tieteellistä vuoropuhelua vahvistetaan kuukausittaisten tutkimustapaamisten muodossa.

Nuorisotutkimusverkosto, nuorisotutkimusta koordinoivat yliopistot, kunnat (Kanuuna-verkosto, Kuntaliitto) sekä nuorisotyön koulutusta tarjoavat ammattikorkeakoulut ja toisen asteen oppilaitokset ovat tavanneet säännöllisesti *Nuorisotyön kehittämisverkoston* puitteissa, jonka tavoitteena on edistää nuorisoalan eri tahojen toiminnallista, systemaattista ja koordinoitua yhteistyötä (yhteisiä hankkeita, koulutustoimintaa, julkaisuja, tapahtumia ym.). Verkosto perustuu työelämän, tutkimuksen ja koulutuksen kolmikantayhteistyölle.

6. SEMINAARITOIMINTA

Seuran keskeisiä tieteellisen ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen foorumeita ovat erityyppiset seminaarit ja keskustelutilaisuudet, joissa tutkijat, virkamiehet, opettajat, opiskelijat ja nuorisoalan ammattilaiset kootaan yhteen keskustelemaan nuorten elämään liittyvistä asioista.

Vuonna 2013 syvennettiin jo olemassa olevia yhteistyökumppanuuksia sekä pyrittiin aktiivisesti löytämään uusia yhteistyötahoja ja -muotoja. Erytynen painopiste on ollut kansainvälisen seminaaritoiminnan lisäämisessä. Nuorisotutkimusverkoston monien tutkimushankkeiden ohjausryhmät ja muut yhteistyöverkostot koostuvat kansainvälisistä huippututkijoista ja näiden verkostojen olemassaoloa on pyritty määrätietoisesti hyödyntämään myös seminaaritoiminnassa. Nuorisotutkimusseuran vieraina Suomessa kävivät toimintavuoden aikana professori Hilary Pilkington (University of Manchester), tutkija Anne Le Huérou (Université Paris Ouest Nanterre La Défense), populaarimusiikin tutkija Tony Mitchell (University of Technology, Sydney), professori Andy Bennett (Griffith University, Centre for Cultural Research), professori Elena Omelchenko (Higher School of Economics, St Petersburg) sekä ranskalainen elokuvantekijä ja -kriitikko Alain Bergala.

6.1. NUORI2013

Nuorisotutkimusseura oli yksi Jyväskylän Paviljongissa 8.–10.1.13 järjestetyn NUORI2013 -suurtapahtuman järjestäjistä yhdessä Allianssi ry:n, Kirkkohallituksen ja Valtakunnallisen työpajayhdistyksen kanssa. Ensimmäistä kertaa yhteistyössä järjestetyille nuorisoalan ammattilaispäiville osallistui lähes 2600 järjestöjen, kuntien, seurakuntien nuorisotyöntekijää, työpaja-ammattilaista, valtion virkamiestä, nuorisotutkijaa ja opiskelijaa. Ohjelmatunteja tapahtumassa oli 120. Tapahtuman yhteydessä toimintaansa esitteli yli 80 järjestäjätahojen edustamien toimialojen näytteilleasettaja.

6.2. Nuorisotutkimuspäivät 6.11.

XII Nuorisotutkimuspäivät järjestettiin yksipäiväisenä Helsingissä Tieteiden talolla. Päivien teemana oli "Sukupolvet, talous ja oikeudenmukaisuus". Päivien tavoitteena oli elävöittää tieteidenvälistä keskustelua sukupolvisuhteiden oikeudenmukaisuutta koskevista kysymyksistä kiinnittämällä huomiota taloudellisiin ja rakenteellisiin kysymyksiin suhteessa nuorten arjen ilmiöihin.

Päivien ohjelmaan kuului professori Guy Standingin (University of London) kutsuvierasesityelmä prekariaatin yllirajaisista ja ylisukupolvisista suhteista, professori Eeva Jokisen (Itä-Suomen yliopisto) kommenttipuheenvuoro ja yleiskeskustelu sekä eri alojen asiantuntijoista ja toimijoista koostuva paneeli. Paneelissa ja sen jälkeen kokoontuneissa pienryhmissä päivän teemaa lähestyttiin kohdennetummin nuorisotutkimuksen, politiikan tutkimuksen, taloustieteen ja poliittisen päätöksenteon kontekstissa. Paneelien raportit julkaistiin verkkokanava Kommentissa.

Tutkimuspäivien yhteydessä julkistettiin myös Nuorisotutkimuksen opinnäytetyöpalkintojen saajat (ks. luku 3.8 Nuorisotutkimuksen opinnäytetyöpalkinnot.).

6.3. Avoimet tutkijaseminaarit

Nuorisotutkimusverkosto edistää avointen tutkijaseminaarien avulla nuorisotutkijoiden vuoropuhelua valtakunnallisesti ja monitieteisesti. Samalla seminaari toimii nuorisotalouden tutkijakoulutuksen tukena eri uravaiheissa oleville tutkijoille. Tutkijaseminaari kokoaa yhteen nuorisotutkijoita ja opiskelijoita noin neljä kertaa vuodessa. Yhteistyön muotoja on viime vuosina monipuolistettu siten, että seminaareja järjestetään yhteistyössä eri paikkakuntien yliopistojen sekä muiden tieteellisten seurojen kanssa. Eri tutkijasukupolvien välisen dialogin ja monitieteisen koulutustoiminnan vahvistamiseksi järjestettiin vuonna 2013 ensimmäistä kertaa nuorisotutkimuksen gradupäivä, jossa graduntekijät esittelivät opinnäytetöitään saaden nuorisotutkimuksellisia kommentteja töihinsä. Myönteisen palautteen rohkaisemina gradupäivästä päätettiin tehdä vuotuinen tapahtuma.

Vuonna 2013 painopisteenä olivat yhteistyöseminaarien ohella kansainväliset tutkijatapaamiset, joissa keskusteltiin ulkomaisten vieraiden alustamina ajankohtaisista nuorisokysymyksistä.

Toimintavuonna järjestettiin seuraavat tutkijaseminaarit:

Yhteistyössä Helsingin yliopiston talous- ja sosiaalhistorian oppiaineen kanssa 21.2. järjestetyssä tutkijaseminaarissa oli vieraana laajasti mm. nuorisokulttuureista, identiteetistä, elämäntyylyistä, arkielämästä ja etnografisesta metodologiasta kirjoittanut professori Andy Bennett (Griffith University, Australia).

Tampereella 25.4. yhteistyössä Tampereen yliopiston nuorisotyön ja nuorisotutkimuksen oppiaineen kanssa järjestetyn tutkijaseminaarin fokuksessa oli Venäjään liittyvä nuorisotutkimus ja sen kansainvälisenä vieraana oli mittavan tutkijauran nuorisokulttuurien ja -liikkeiden parissa tehnyt professori Elena Omelchenko Pietarista.

Joensuussa 9.10. järjestetyn seminaarin teemana oli yhteiskuntatakuu ja se järjestettiin yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston kanssa.

Marraskuun 20. päivä Tampereella järjestetty avoin tutkijaseminaari oli varattu pro gradu -tutkielmaa valmistelevien opiskelijoiden alustuksille.

6.4. Muut seminaarit ja keskustelutilaisuudet

Nuorisotutkimusseura järjestää yksin ja yhteistyössä muiden tahojen kanssa nuorisotalouden liittyviä seminaareja ja tapahtumia, asiantuntijataapaamisia, julkaisutilaisuuksia sekä tutkijoiden opintopiirejä. Toimintavuoden aikana järjestettiin seuraavat tapahtumat.

Sukupolvien kriisi, siis mikä? 10.1.

Tieteen päivät järjestettiin tammikuussa teemalla *Kriisi – uhka ja alku*. Nuorisotutkimusseura oli yksi päivien yhteistyökumppaneista ja järjesti osana päivien ohjelmaa sukupolvitutkimusta ja -politiikkaa ruotivan paneelikeskustelun aiheesta *Sukupolvien kriisi – siis mikä?*

Keskustelutilaisuus Lasten ja nuorten käännytietokirjallisuuden historiasta 1600–1800 -luvuilla

Gaudeamus Kirja & Kahvissa (Vuorikatu 7, Helsinki) järjestetyssä keskustelutilaisuudessa keskusteltiin tietokirjailija Niklas Bengtssonin uutuuskirjasta *Elävät aakkoset - Lasten ja nuorten käännytietokirjallisuuden historia 1600–1800 -luvuilla* (Avain & Nuorisotutkimusverkosto).

Kasvatus sosiaalisena ja yhteiskunnallisena toimintana 4.4.

Nuorisotutkimusseura oli mukana järjestämässä yhteistyöseminaaria Oulussa, jossa kasvatusta koskevia kysymyksiä tarkasteltiin kulttuurisista ja sosiaalisista näkökulmista. Seminaarin pääjärjestäjänä toimi Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura ja sen yhteistyökumppaneina ovat Nuorisotutkimusseuran lisäksi Suomen historiallinen seura, Suomen kasvatustieteellinen seura ja Suomen kirjahistoriallinen seura.

Kasvatus teknologisessa maailmassa 23.4.

Nuorisotutkija, Nuorisotutkimus-lehden päätoimittaja Tomi Kiilakoski keskusteli Gaudeamus Kirja & kahvissa (Vuorikatu 7, Helsinki) professori Katariina Holman kanssa väitöskirjastaan *Kasvatus teknologisessa maailmassa – tutkimus teknologisoituvasta kasvatuksesta* (Nuorisotutkimusverkosto).

Sosiaalinen albumi. Elämäntavat sukupolvien murroksissa -teoksen julkistustilaisuus 14.5.

Nuorisotutkimusseuran kevätkokouksen yhteydessä Helsingissä järjestettiin Sosiaalinen albumi. Elämäntavat sukupolvien murroksissa -teoksen (Antti Häkkinen, Anne Puuronen, Mikko Salasuo ja Anni Ojajärvi) julkistustilaisuus.

VERA Research Seminar: Punk in Russia 6.6.

Venäjä- ja rajatutkimuskeskus VERA sekä Nuorisotutkimusseura järjestivät Joensuussa tutkimusseminaarin, jossa Manchesterin yliopiston professori Hilary Pilkington puhui punkista Venäjän koillisessa periferiassa, Vorkutan kaupungissa.

Nuorten vapaa-aikatutkimuksen 2013 julkistustilaisuus 19.7.

Porissa Suomi-Areenalla julkistettiin Sami Myllyniemen ja Päivi Bergin Nuorten vapaa-aikatutkimus 2013, jonka teemana vuonna 2013 oli liikunta. Mukana keskustelemassa oli Myllyniemen ja Bergin lisäksi tutkija Mikko Salasuo sekä päättäjiä ja urheiluvaikuttajia. Tilaisuuden pääjärjestäjänä toimi Veikkaus.

Meeting with Anne Le Huérou and Russia researchers in Finland: Focus on youth in Russia 11.9.

Tieteiden talolla Helsingissä järjestetyssä tutkijatapaamisessa kuultiin ranskalaisen vierailevan tutkijan sekä kolmen suomalaistutkijan esitykset venäläisen nuorison tutkimuksesta.

Tässä seison enkä muuta voi? Keskustelua nuorten liikunnasta 12.9.

Jyväskylässä yhteistyössä LIKES-tutkimuskeskuksen kanssa järjestetyssä tilaisuudessa keskusteltiin Nuorisotutkimusseuran tuoreesta liikuntapamfletista *Tässä seison enkä muuta voi?* Nuorisotutkijoiden ajatuksia nuorten liikunnasta ja sen kipupisteistä (Päivi Harinen & Anni Rannikko, toim.).

Apina pulpetissa ja Sosiaalinen albumi -keskustelutilaisuudet Turun kirjamessuilla 4.10.

Turun kansainvälisillä Kirjamessuilla keskusteltiin kahdesta Nuorisotutkimusseuran tuoreesta kirjasta:

Tommi Hoikkala & Petri Paju: *Apina pulpetissa*. Ysiluokan yhteisöllisyys (Gaudeamus). Mitä kaikkea tavallisella ysiluokalla vuodessa tapahtuu?

Sosiaalinen albumi – elämäntavat sukupolvien murroksissa (Nuorisotutkimusverkosto). Kuinka elämäntavat muotoutuvat biologisen sukupolven ja yhteiskunnallisen sukupolven välisenä jännitteenä. Onko perhe tässä erityisessä asemassa? Teoksestaan keskustelivat Anne Puuronen, Antti Häkkinen ja Mikko Salasuo.

Hip hop and pedagogy 7.10.

Nuorten toimintakeskus Hapessa (Helsinki) järjestetyssä seminaarissa oli vieraana populaarimusiikin tutkija Tony Mitchell (University of Technology, Sydney). Seminaarin jälkeen oli mahdollisuus tutustua tilassa esillä olleeseen graffitinäyttelyyn.

Kaikki muuttuu – mitä jää? TUHTI-seminaari, 14.–15.10.

Järvenpäässä järjestetyssä XII TUHTI-seminaarissa pohdittiin nuorisotyön ja sen toimintaympäristön nopeaa muutosta teemalla Kun kaikki muuttuu, mitä jää? Seminaarin pääjärjestäjänä toimivat tällä kertaa DIAK ja Seurakuntaopisto. Mukana valmistelussa olivat lisäksi Keski-Uudenmaan kuntien ja seurakuntien, Keudan, HUMAKin, Allianssin ja Nuorisotutkimusseuran edustajat.

Elokuvakasvatuksen ja -koulutuksen seminaari 23.10.

Nuorisotutkimusseura järjesti yhteistyössä Kansallisen audiovisuaalisen arkisto KAVAn, Aalto-yliopiston, Suomen Ranskan instituutin sekä Koulukinon kanssa Helsingissä elokuvateatteri Orionissa seminaarin, jossa päävieraana on ranskalainen elokuvantekijä ja -kriitikko Alain Bergala. Tilaisuudessa julkistettiin myös Nuorisotutkimusverkoston kustantama Bergalan *Kokemuksia elokuvakasvatuksesta* -kirjan suomennos.

Mitä kuuluu sateenkaarinuorille? 7.–8.11.

Seta, Nuorisotutkimusseura ja ruotsalainen Ungdomsstyrelsen ja RFSL Ungdom järjestivät yhteistyössä Hanasaaren ruotsalais-suomalaisen kulttuurikeskuksen kanssa seminaarin sateenkaarevien nuorten hyvinvoinnista. Tilaisuus kytkeytyi Setan ja Nuorisotutkimusseuran vuoden 2013 aikana toteuttamaan ensimmäiseen kotimaiseen selvitykseen homo-, lesbo-, bi-, trans ja queer-nuorten hyvinvoinnista.

Nuorisotutkimus-lehden ja Nuorisotutkimusseuran syntymäpäiväjuhlat 10.12.

Allianssi-talolla juhlistettiin syyskokouksen jälkeen 30 vuotta täyttäneitä Nuorisotutkimus-lehteä ja 25 vuotta täyttäneitä Nuorisotutkimusseuraa. Ohjelmassa oli menneen muistelua, tulevan suunnittelua, teatteria, musiikkia ja puheita. Juhlia varten koottiin Nuorisotiedon kirjaston ala-aulaan Nuorisotutkimusseuran historiaa esittelevä näyttely.

6.5. Seminaaritoiminta ulkomailla

Ulkomailla järjestetty seminaaritoiminta oli vuonna 2013 vilkasta. Joka toinen vuosi järjestettävä Pohjoismainen nuorisotutkimuksen konferenssi NYRIS (Nordic Youth Research Symposium) järjestettiin vuonna 2013 ensimmäistä kertaa Pohjoismaiden ulkopuolella. Tallinnassa 12–14.6.2013 pidetyn seminaarin teemana oli *Changing Societies and Cultures: Youth in the Digital Age*. Tavoitteena on ollut ottaa Baltian maat laajemminkin mukaan aiemmin pohjoismaiseen nuorisotutkimuksen yhteistyöhön.

Nuorisotutkimusverkosto osallistui myös pohjoismaisten Afrikkaa tutkivien lapsi- ja nuorisotutkijoiden verkostotoimintaan (Nordic Network of African Childhood and Youth Research, NoNACYR), jota rahoittaa Pohjoismainen ministerineuvosto. Lisäksi Nuorisotutkimusverkosto osallistui Euroopan neuvoston nuorisotyön historiakonferenssin seminaarisarjan kehittämiseen ja valmisteli yhteistyössä OKM:n ja nuorisotalan toimijoiden kanssa kansainvälisen nuorisotyön seminaaria, joka pidetään Suomessa vuonna 2014. Tutkijat osallistuivat myös Euroopan neuvoston seminaareihin tuoden koulutustoimintaan tutkimuksellista näkökulmaa.

Nuorisotutkimusverkosto järjesti yhdessä hankekumppaneiden kanssa seminaareja myös ulkomailla. Lontoossa (Lontoon Suomi-instituutti) järjestettiin tammikuussa 2013 Nuorten sosiaalinen liikehdintä mediayhteiskunnassa -hankkeen tutkijatapaaminen *Workshop on Youth Street Politics in the Media Age*:

Helsinki and London Compared, jossa hankkeen tutkijoiden lisäksi puheenvuoron pitivät visuaalisista metodeista etnografiassa Sarah Pink (RMIT University) ja katuethnografiasta Daniel DeHanas (University of Bristol). Maaliskuussa Nuorisotutkimusseura teki uuden aluevaltauksen ja järjesti Nuorten poliittisuus nyky-Afrikassa -hankkeen puitteissa nuorten poliittista osallistumista koskevan session *Youth Activism in Post-2011 Movements* Maailman sosiaalifoorumissa Tunisiassa, jossa puhujina oli Sofia Laineen ja Henri Onoderan lisäksi mm. Madhuresh Kumar (National Alliance of People's Movements, India), Khawla Mannai (Tunisia) ja Geoffrey Pleyers (NIGD & ISA-RC 47 Social movements). Joulukuussa järjestettiin yhteistyössä Demo Finlandin kanssa kansainvälinen konferenssi teemalla *Prospects of Youth Political Engagement and Political Dialogue in Contemporary Tunisia*. Helsingissä pidettyyn konferenssiin osallistui myös opiskelijoita Tunisiasta (Tunisian School of Politics).

7. VIESTINTÄ

Nuorisotutkimusseuran viestintää vahvistettiin toimintavuonna selkiyttämällä siihen kuuluvien tehtävien jakoa toimiston työntekijöiden kesken. Erityistä huomiota kiinnitettiin viestinnän kokonaisvaltaisuuteen (eri tiedotuskanavien synergia) ja verkkoviestinnän kehittämiseen. Seminaaritoiminnan valtakunnallisen saavutettavuuden vahvistamiseksi aloitettiin Nuorisotutkimusseuran seminaarien streamaus.

7.1. Työyhteisön sisäinen viestintä

Keskeinen kanava työyhteisön sisäisessä viestinnässä ovat vakiintuneesti järjestettävät toimiston viikkopalaverit ja kuukausittaiset koko työyhteisön tapaamiset (ns. matala-seminaari).

Nuorisotutkimusseuran kaltaisen verkostomaisen yhteisön tiedonkulku ja yhteisöllisyys edellyttävät toimivia sähköisiä kommunikaatiokanavia ja -tapoja. Nuorisotutkimusseuran hallituksella, tutkijoilla ja toimihenkilöillä oli käytössään omat sähköpostilistansa. Lisäksi hallituksella ja hallintohenkilöstöllä oli käytössään oma verkkopohjainen sivusto (extranet), jonne kootaan hallituksen kokousten asiakirjat.

Hallituksen esityslistat ja pöytäkirjat jaettiin tiedoksi Nuorisotutkimusverkoston henkilökunnalle tiedonsaannin parantamiseksi yhteisten asioiden hoidosta ja yhteiseen päätöksentekoon vaikuttamisen mahdollistamiseksi.

7.2. Jäsenviestintä

Nuorisotutkimusseuran jäsenille tiedotettiin nuorisotutkimuksen kentän tapahtumista ja seuran järjestämistä tilaisuuksista yhdistyksen verkkosivuilla, sähköpostitiedotuksena (nts-jasenet@list.alli.fi, nuotta@list.alli.fi) ja jäsenkirjeillä.

Jäsenviestintää pyrittiin kehittämään yksisuuntaisesti tiedotuksesta vuorovaikutuksellisempaan suuntaan sosiaalisen median (Facebook, Twitter) mahdollistamalla työkaluilla. Osana tätä vuorovaikutuksen syventämisen tavoitetta jäsenistölle tehtiin keväällä jäsenkysely, jossa kerättiin palautetta Nuorisotutkimusseuran toiminnasta yleisesti sekä myös viestinnästä. Kyselyyn vastanneet jäsenet pitivät jäsenviestinnän kanavia yleisesti ottaen toimivina ja erityisesti jäsenkirjeelle annettiin kiitosta.

7.3. Ulkoinen viestintä

Nuorisotutkimusseuran asiantuntijarooli edellyttää vahvaa ja monikenttäistä viestintää, jossa yhdistyvät tieteellisen ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen tavoitteet. Viestinnässä käytetään yhä monipuolisemmin ja systemaattisemmin sähköistä viestintää. Seura ylläpitää jatkuvasti laajentuvaa verkkoviestintäänsä verkkosivustollaan, Facebook-sivullaan, toimintavuonna perustetussa Twitter-profiilissaan ja sähköpostilistoillaan.

Tutkimuksista ja julkaisuista tiedotetaan verkkosivujen lisäksi messuilla, seminaareissa sekä alan ammattilehdissä. Mediatiedotuksessa käytetään nuorisotutkimuksen tarpeisiin kehitettyjä medialistoja ja -kanavia. Toimintavuonna rekisteröidyttiin myös Suomen Akatemian ylläpitämään verkkopalvelu Etsi Xperttiin, joka on tiedotusvälineiden edustajille tarjottu tiedeviestintäpalvelu. Palvelun kautta tiedotusvälineiden edustajat voivat etsiä eri alojen asiantuntijoita haastateltaviksi tai seurata palveluun kuuluvien tiedeorganisaatioiden tiedeuutisia. Sen jäseniä ovat mm. kaikki Suomen yliopistot ja useat tutkimuslaitokset.

7.4. Lausunnot, kannanotot ja tiedotteet

Nuorisotutkimusseura toimii aktiivisesti suomalaisen nuorisopolitiikan kehittämiseksi antamalla muun muassa lausuntoja ja kannanottoja. Toiminnasta viestitään aktiivisesti myös tiedottein. Vuonna 2013 annettiin seuraavat lausunnot ja kannanotot sekä lähetettiin oheiset tiedotteet.

Lausunnot ja kannanotot

- Lasten ja nuorten osallistumisoikeuksien toteutumista selvittävän raporttiluonnoksen kommentointi, 29.11.2013
- Lausunto koulutustakuuseen ja nuorten aikuisten osaamisohjelmaan liittyen, eduskunnan asiantuntijakuuleminen 11.10.2013
- Nuorisotutkimusseuran kommentti lasten hyvinvoinnin tilaa kuvaavien indikaattorien jatkotyöstöön, 23.9.2013
- Nuorisotutkimusseuran lausunto valmistavasta lukiokoulutuksesta, 6.6.2013
- Nuorisotutkimusseuran lausunto medialukutaidon suuntaviivoista, 27.4.2013
- Kannanotto kuntalain uudistamisen valmisteluun, 12.3.2013

Tiedotteet

- Nuorisotutkimus-lehti 3/2013 on ilmestynyt, 13.12.2013
- Nuorten hyvinvoinnissa suuria eroja – hlbt-i nuorten kokemukset huomioitava politiikassa, 7.11.2013
- Nuorisotutkimuksen opinnäytetyökisan gradusarjan voitti Elina Harju ja ammattikorkeakoulujen sarjan Anni-Reetta Sorell, 6.11.2013
- Professori, Nuorisotutkimusseuran varapuheenjohtaja Päivi Honkatukia Julkaisufoorumin panelistiksi, 21.10.2013
- Ranskalainen elokuvakasvatusguru Alain Bergala vieraillee Suomessa, 17.10.2013
- Väitöskirjat 2000–2013 Nuorisotutkimusverkoston julkaisusarjassa, 10.9.2013
- Nuorisotutkijat haastavat liikuntakenttää, 29.8.2013
- "Apina pulpetissa" pureutuu ysiluokan arkeen, 27.8.2013
- Nuorisotutkimus-lehti 2/2013 on ilmestynyt, 8.8.2013
- Omatoiminen liikkuminen on nuorten parissa suosituinta, 19.7.2013
- Uutuusjulkaisu: YAD Street Team - Huumekriittistä kevytaktivismia nuorille, 18.6.2013
- Nuorisotutkimusseuran tutkimusrakenteeseen uudistuksia, 30.5.2013
- Riikka Korkiamäki väittelee nuorten vertaisuhteista, 20.5.2013

- Sosiaalinen albumi: sukupolvien muutoksen sietämätön hitaus, 7.5.2013
- Uusia työntekijöitä Nuorisotutkimusseuran toimistolla, 7.5.2013
- Miten nuoret liikkuvat ja urheilevat työttömyyden aikana?, 25.4.2013
- Digitaaliset oppimisympäristöt ovat tärkeä osa nuorisotyön arkea, 17.4.2013
- Lastensuojelun tieto ja tutkimus -hanke osoitti tutkimustiedon tarpeen, 15.4.2013
- Lesbo-, homo-, bi- ja transnuorten hyvinvointia kartoitetaan kyselyllä, 10.4.2013
- Nuorisotutkimus-lehti 1/2013 on ilmestynyt, 27.3.2013
- Uutuusverkkojulkaisu: Vanhemmat suhtautuvat tyttöjen ja poikien nettiturvallisuuteen eri vakavuudella, 7.3.2013
- Vuoden Tiedekynä 2012 -palkinto Nuorisotutkimus-lehden artikkelille, 15.2.2013
- Uutuusjulkaisu: Perhe tärkein tekijä huippu-urheilijoiden ja kulttuuriosaaajien menestyksessä, 13.2.2013
- Kuntodoping-kirjalle kunniamaininta Vuoden urheilukirja -kilpailussa, 4.2.2013
- Uutuusjulkaisu: Kuntalaisia ei kuulla riittävästi liikuntapaikkojen kehittämisessä, 4.2.2013
- Nuorisotyö ja sen tutkimus sivuuttaa nuoret aikuiset, 10.1.2013